

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **D. N.,** zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 5. 2018, č. j. CPR-33685-7/ČJ-2017-930310-V244, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2018, č. j. 2 A 58/2018 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 6. 11. 2017, č. j. KRPA-344833-8/ČJ-2017-000022, byla žalobci dle § 120a odst. 5 ve spojení s § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), stanovena nová lhůta k vycestování z území ČR. Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím do rozhodnutí správního orgánu I. stupně doplnila informaci o návaznosti tohoto rozhodnutí na rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 22. 4. 2017, č. j. KRPA-147140-16/ČJ-2017-000022, a informaci o vydání nového závazného stanoviska k možnosti vycestování ze dne 25. 9. 2017; ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), v níž namítl, že správní orgán I. stupně v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců nehodnotil přiměřenost dopadu rozhodnutí ve věci stanovení nové lhůty k vycestování do jeho soukromého a rodinného života. Městský soud žalobu výše uvedeným rozsudkem zamítl. Uvedl, že z § 174a zákona o pobytu cizinců nevyplývá povinnost správních orgánů zkoumat přiměřenost dopadu všech rozhodnutí vydávaných

podle téhož zákona. Ustanovení § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců bylo novelizováno zákonem č. 222/2017 Sb. s účinností od 15. 8. 2017; zatímco podle předchozí úpravy bylo po odpadnutí překážek vycestování vydáváno nové rozhodnutí o správním vyhoštění, které zahrnovalo také posouzení ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, podle nové úpravy je vydáváno pouze rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování. Správní orgán proto nemá povinnost vést znovu celé řízení o správním vyhoštění, ani posuzovat otázku přiměřenosti dopadu rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování do soukromého a rodinného života cizince. Žalobce nadto nepřiměřenost zásahu rozhodnutí do svého soukromého a rodinného života nenamítal ani v řízení o stanovení nové lhůty k vycestování, ani v řízení o správním vyhoštění, byť v rozhodnutí o správním vyhoštění se správní orgán touto otázkou z úřední povinnosti zabýval.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V rozhodnutí podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců je nutné zkoumat přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života; výklad městského soudu a správních orgánů je v rozporu se smyslem zákona a mezinárodními závazky, zejména s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Od vydání rozhodnutí o správním vyhoštění do vydání rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování totiž uplynula poměrně dlouhá doba, během níž si stěžovatel vybudoval v České republice pevné vazby a legalizoval si pobyt prostřednictvím víza za účelem strpění. Není proto možné, aby při vypracovávání závazného stanoviska k možnosti vycestování nebyl stěžovatel vyslechnut. Městský soud se náležitě nevypořádal ani s rozsudkem NSS ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016 - 53, neboť ten se sice týkal řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu, avšak dopady takového rozhodnutí jsou obdobné jako v případě rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování.

[4] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na spisový materiál a navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[1] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Jádrem stěžovatelovy argumentace je otázka, zda měly správní orgány podle § 174a zákona o pobytu cizinců povinnost posuzovat přiměřenost dopadu rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování podle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců do jeho soukromého a rodinného života.

[7] Výkladem § 174a zákona o pobytu cizinců se NSS zabýval v rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, v němž konstatoval, že toto ustanovení pouze vymezuje

okolnosti, kterými se má správní orgán zabývat v těch případech, kdy je povinen zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců, avšak nevyplývá z něj, u kterých rozhodnutí má správní orgán povinnost přiměřenost dopadů zkoumat. V případě rušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jenž byl aplikován v uvedeném rozsudku, taková povinnost zákonem stanovena není, přičemž „[s]*kutečnost, že zákonodárce do zákona výslovně nezakotvil nutnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nepovažuje Nejvyšší správní soud za náhodnou. Nastavení podmínek pro zrušení trvalého pobytu dle daného ustanovení je totiž takové povahy, že nutně nevyžaduje korektiv v podobě zkoumání přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců.*“ Obdobně, jak soud uvedl v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 Azs 338/2016 - 39, není nutné dopad rozhodnutí zkoumat ani v případech spadajících pod § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť u cizince pobývajícího mimo území ČR déle než 6 let „*nelze takový zásah ani legitimně předpokládat.*“ Důvody pro zrušení platnosti povolení k pobytu jsou tudíž v § 77 zákona o pobytu cizinců záměrně systematicky rozděleny do odst. 1 a 2 s ohledem na nezbytnost posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince, přičemž v § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců „*jsou vyjmenovány důvody, při jejichž splnění je zásah do soukromého nebo rodinného života cizince prakticky vyloučen.*“

[8] Na výše uvedenou argumentaci soud navázal v rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29, podle kterého „[s]*kutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců do rodinného a soukromého života, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné. Nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy.*“ Konečně v rozsudku č. j. 5 Azs 46/2016 - 53 soud konstatoval, že „*ve většině případů* [spadajících pod § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců] *lze předpokládat, že rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení čl. 8 Úmluvy; takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Čl. 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Uvedené znamená, že pokud stěžovatel v řízení o zrušení svého povolení k trvalému pobytu namítá nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy, musí se správní orgány s touto námitkou vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v dotčeném řízení vyžaduje, nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Na tomto závěru nic nemění ani nový odstavec 3 § 174a zákona o pobytu cizinců, jenž byl do tohoto ustanovení doplněn s účinností od 15. 8. 2017.*“

[9] Městský soud považoval stěžovatelův odkaz na rozsudek č. j. 5 Azs 46/2016 - 53 za nepřiléhavý, neboť se vztahoval ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. S tímto dílčím závěrem však NSS nesouhlasí. Výše citovaná judikatura se sice zabývala konkrétními případy spadajícími pod jednotlivá ustanovení § 77 zákona o pobytu cizinců, a nikoliv případy spadajícími pod § 120a odst. 5 téhož zákona, avšak úvahy o posuzování dopadu rozhodnutí vydaných podle zákona o pobytu cizinců v nich obsažené jsou obecné povahy a lze je přiměřeně vztáhnout také na

rozhodnutí vydaná podle jiných ustanovení zákona o pobytu cizinců, než je § 77. Z citované judikatury především vyplývá, že za určitých podmínek je namístě přistoupit k posouzení dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života, i pokud to zákon o pobytu cizinců výslovně nevyžaduje, a to zejména tehdy, namítá-li cizinec nepřiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života ve správním řízení.

[10] Obdobně jako je tomu u § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, v případě rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování podle § 120a odst. 5 zákon o pobytu cizinců nestanovuje povinnost zkoumat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Je tomu tak zejména proto, že toto rozhodnutí navazuje na již vydané rozhodnutí o správním vyhoštění, v rámci něhož byla přiměřenost dopadu zkoumána obligatorně (viz § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců), a proto by opětovné zkoumání dopadu do soukromého a rodinného života bylo zpravidla nadbytečné. Jak ovšem správně uvedl stěžovatel, nelze vyloučit, že mezi vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění a vydáním rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování může uplynout poměrně dlouhá doba, během které může dojít k podstatné změně okolností vyžadující nové posouzení zásahu do soukromého a rodinného života také v rámci rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování. Stejně jako v případech spadajících pod § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců však taková povinnost správním orgánům výslovně ze zákona nevyplývá, a proto budou povinny přiměřenost dopadu rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování do soukromého a rodinného života posoudit zpravidla pouze k výslovné námitce cizince.

[11] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s městským soudem v tom, že v nyní posuzované věci se o takový případ nejedná a správní orgány postupovaly v souladu se zákonem a výše citovanou judikaturou. Správní orgán I. stupně stěžovatele náležitě informoval o zahájení řízení a poučil jej o možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí; stěžovatel se v řízení dokonce nechal zastoupit advokátem, avšak nepřiměřenost dopadu případného rozhodnutí do svého soukromého a rodinného života vůbec nenamítal a možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí nevyužil. V rámci odvolání pak stěžovatel namítl pouze to, že správní orgán I. stupně se měl dopadem rozhodnutí o stanovení nové lhůty vycestování do soukromého a rodinného života zabývat z úřední povinnosti, avšak opět neuvedl, jaký konkrétní dopad by dané rozhodnutí mělo mít, a spokojil se s obecným konstatováním, že došlo ke změně podstatných okolností, ze kterých správní orgány vycházely v řízení o správním vyhoštění. Žalovaný v reakci na tuto námitku, zcela v souladu s výše uvedenými úvahami, konstatoval, že zákon o pobytu cizinců správnímu orgánu I. stupně nestanovil povinnost zabývat se bez dalšího dopadem rozhodnutí o stanovení nové lhůty k vycestování do soukromého a rodinného života stěžovatele. Podstatné okolnosti se od vydání rozhodnutí o správním vyhoštění skutečně mohly změnit, nicméně stěžovatel v rámci správního řízení nic takového netvrdil ani nedoložil, a proto správní orgány nepochybily, pokud se dopadem rozhodnutí o stanovení nové lhůty vycestování do soukromého a rodinného života nezabývaly, a městský soud v souladu se zákonem stěžovatelovu žalobu zamítl.

[12] Závěrem soud podotýká, že nepřehlédl stěžovatelovu námitku, podle které správní orgán I. stupně porušil § 2 odst. 3 a 4, § 3 a § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť v řízení vedeném z moci úřední nezjistil všechny rozhodné okolnosti případu. Tato námitka je nicméně

formulována zcela obecně a bez jakékoliv návaznosti na skutkové okolnosti projednávaného případu. V dané části kasační stížnosti se nadto vyjma „stěžovatele“ hovoří také o „oprávněných zájmech účastnice řízení“, je proto zřejmé, že se jedná o text pouze překopírovaný z jiného či jiných podání, nikoliv o originální a individualizovanou kasační námitku. S ohledem na uvedené a na to, že kvalita kasačních námitek předurčuje kvalitu jejich vypořádání (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS), se soud touto námitkou dále nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[2] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1, věta druhá, s. ř. s.). O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu